

Biuletyn edukacyjny BODiE

Nr 1/03/2019

Oferta szkoleń dla członków Rad Nadzorczych Banków Spółdzielczych

Bankowy Ośrodek Doradztwa i Edukacji opracował program szkoleniowy dla Rad Nadzorczych Banków Spółdzielczych. Szkolenie pozwoli nie tylko podnosić kwalifikacje, ale również kształtować nowe umiejętności.

Specjalistyczne szkolenie odpowiedzią na realne potrzeby

Szkolenie zamknięte będzie można przeprowadzić w siedzibie banku lub innym, wybranym miejscu. Bogaty program to aż sześć tematów, które obejmują najważniejsze obszary związane z bankowością spółdzielczą.

Członkowie rad nadzorczych będą pracować m.in. nad podstawami prawnymi, zadaniami i obowiązkami, jakie dotyczą ich w różnych obszarach, a także sprawozdaniami finansowymi oraz analizą portfela kredytowego.

Praktyczna i aktualna wiedza

Program szkolenia dotyczy ważnych i aktualnych zagadnień, które każdy członek rady nadzorczej powinien znać i móc stosować w praktyce. Jak podkreśla Maciej Wojtaszek, prezes zarządu BODiE:

Wymogi i oczekiwania regulatora wobec poziom kwalifikacji członków rady nadzorczej oraz postaw i zachowań radnych są coraz większe. Oprócz kwalifikacji członkowie rad nadzorczych powinni posiadać zdolność do obiektywnej oceny działań, którymi zajmuje się bank. Powinni umieć obserwować sytuację banku, wyciągać wnioski z okresowych informacji zarządu, umieć zadawać pytania i mieć pewność, że uzyskali rzetelne i wyczerpujące odpowiedzi.

BODiE – 21 lat doświadczenia i praktyki

Bankowy Ośrodek Doradztwa i Edukacji to firma, która od 21 lat prowadzi otwarte i zamknięte szkolenia dla sektora bankowości spółdzielczej. Zespół doświadczonych, profesjonalnych wykładowców i coachów gwarantuje jakość i przystępność wiedzy. BODiE angażuje się w kształcenie pracowników i kadry banków spółdzielczych, przyczyniając się tym samym do rozwoju branży oraz licznych sukcesów. Oprócz tego, BODiE wydaje materiały szkoleniowe i książki dedykowane branży, a także oferuje doradztwo i wsparcie HR. Więcej informacji na stronie www.bodie.pl.

	Szkolenia
	członkowie Rad Nadzorczych Banków Spółdzielczych

	Metodyka
	szkolenie 1-dniowe, 8 godzin dydaktycznych

Program

Temat 1

Podstawy prawne funkcjonowania Banku Spółdzielczego i jego organów

1. Podstawy prawne działania banku spółdzielczego w świetle obowiązujących regulacji prawnych
  - 1.1. Charakterystyka banku spółdzielczego
  - 1.2. Spółdzielczy charakter prawny i organizacyjny banku spółdzielczego
  - 1.3. Specyfika banku spółdzielczego
2. Organy spółdzielni i ich kompetencje
3. Wpływ zmian w ustawie o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (obowiązująca od 2015 r.) na funkcjonowanie Banku Spółdzielczego
  - 3.1. Obowiązek banków spółdzielczych do zrzeszania się
  - 3.2. Europejskie normy prawne dotyczące systemu ochrony instytucjonalnej
  - 3.3. Istota systemu ochrony instytucjonalnej w świetle krajowych uregulowań prawnych
  - 3.4. Zasady funkcjonowania Systemu Ochrony
  - 3.5. Zasady funkcjonowania Zrzeszenie Zintegrowane
4. Umowa systemu ochrony w zrzeszeniu z systemem ochrony
  - 4.1. Kryteria przystąpienia do systemu ochrony
  - 4.2. Przegląd, zasady zarządzania i kontroli ryzyka w systemie ochrony
  - 4.3. Audyt w systemie ochrony
  - 4.4. Środki oddziaływania w systemie ochrony
  - 4.5. Mechanizmy pomocowe w systemie ochrony
5. Zasady współpracy Banku Spółdzielczego – Uczestnika Systemu Ochrony z Zarządem Spółdzielni Systemu Ochrony i Radą Nadzorczą Systemu Ochrony
6. Zadania i obowiązki Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego – Uczestnika Systemu Ochrony

Regulacje prawne do omówienia:

1. Rozporządzenie (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych CRR
2. Dyrektywa 2013/36/UE (CRD IV)
3. Ustawa prawo spółdzielcze
4. Ustawa prawo bankowe
5. Ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających

Temat 2

Zadania i obowiązki Członka Rady Nadzorczej w świetle regulacji prawnych

1. Aspekty prawne funkcjonowania rady nadzorczej
  - 1.1. Tryb powoływania rady nadzorczej
  - 1.2. Ograniczenia dotyczące członków rady nadzorczej
  - 1.3. Odpowiedzialność prawna członka rady nadzorczej
  - 1.4. Dostęp rady nadzorczej do tajemnicy bankowej

2. Rada nadzorcza jako organ nadzoru właścicielskiego
  - 2.1. Zasady kolegialnego działania rady nadzorczej
  - 2.2. Indywidualne uprawnienia i obowiązki członka rady nadzorczej
  - 2.3. Uprawnienia decyzyjne rady nadzorczej
  - 2.4. Uprawnienia kontrolno-nadzorcze rady nadzorczej
  - 2.5. Uprawnienia informacyjne rady nadzorczej
  - 2.6. Wybrane uprawnienia rady nadzorczej
  - 2.7. Powoływanie Członków Zarządu w banku spółdzielczym – rola rady nadzorczej
3. Wymogi wobec Członków organu zarządzającego i organu nadzoru bankiem spółdzielczym
  - 3.1. Wytyczne EBA z dnia 22 listopada 2011 r. w sprawie procedur, kryteriów i minimalnych wymogów oceny odpowiedzialności członków zarządu i rady nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w instytucji kredytowej
  - 3.2. Zasady Ładu Korporacyjnego dotyczące organu zarządzającego i organu nadzoru
  - 3.3. Zasady Ładu wewnętrznego
  - 3.4. Wymogi dotyczące kwalifikacji członków zarządu i rady w świetle ustawy Prawo bankowe
4. Organizacja pracy Rady Nadzorczej
  - 4.1. Zadania i obowiązki Przewodniczącego Rady Nadzorczej i Prezydium Rady Nadzorczej
  - 4.2. Organizacja posiedzeń Rady Nadzorczej
  - 4.3. Komisje i komitety

Regulacje prawne do omówienia:

1. Ustawa prawo spółdzielcze,
2. Rozporządzenie (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych CRR,
3. Dyrektywa 2013/36/UE (CRD IV)
4. Ustawa prawo bankowe,
5. Ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających),
6. Wytyczne EBA z dnia 22 listopada 2011 r. w sprawie procedur, kryteriów i minimalnych wymogów oceny odpowiedzialności członków zarządu i rady nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w instytucji kredytowej
7. Uchwała KNF nr 218/2014 r. z dnia 22.07.2014 r. dotycząca zasad Ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych przez KNF
8. Rekomendacja Z dotycząca zasad Ładu wewnętrznego w bankach
9. Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego

Temat 3

Zadania i obowiązki Rady Nadzorczej w procesie nadzoru nad systemem zarządzania Bankiem

1. System zarządzania bankiem w świetle regulacji zewnętrznych
2. Rola Rady Nadzorczej w procesie planowania, oceny i analizy wyników działania banku
3. Proces planowanie jako istotny element w zarządzaniu bankiem
  - 3.1. Ogólne zasady planowania strategicznego
  - 3.2. Strategia banku spółdzielczego
  - 3.3. Roczny plan finansowy
  - 3.4. Plan naprawy i grupowy plan naprawy
4. Podstawy rachunkowości bankowej
  - 4.1. Prowadzenie ksiąg rachunkowych
  - 4.2. Podstawowe elementy sprawozdania finansowego banku
    - 4.2.1. Bilans banku
    - 4.2.2. Rachunek zysków i strat
    - 4.2.3. Informacja dodatkowa
    - 4.2.4. Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym
    - 4.2.5. Rachunek przepływów pieniężnych

5. Badanie i ogłaszanie sprawozdań finansowych
  - 5.1. Zadania Komitetu Audytu w procesie wyboru firmy audytorskiej do badania sprawozdania finansowego
  - 5.2. Odpowiedzialność Rady Nadzorczej za wybór firmy audytorskiej do badania sprawozdania finansowego
6. Analiza finansowa
  - 6.1. Pojęcie analizy finansowej
  - 6.2. Metody analizy finansowej
  - 6.3. Analiza wskaźnikowa
7. Rola rady nadzorczej w ocenie rentowności produktów i usług bankowych
  - 7.1. Pojęcie produktu i usługi bankowe,
  - 7.2. Ocena rentowności produktów bankowych
  - 7.3. Marketing i sprzedaż

Regulacje prawne do omówienia:

1. Rozporządzenie (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych CRR
2. Dyrektywa 2013/36/UE (CRD IV)
3. Ustawa prawo bankowe
4. Ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających
5. Ustawa o rachunkowości
6. Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (obowiązuje od 21.06.2017 r., art. 297 – powołanie Komitetu Audytu do 21.10.2017 r.)
7. Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego

Temat 4

Zadania i obowiązki Rady Nadzorczej w procesie nadzoru nad systemem zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym

1. Przyczyny i czynniki występowania ryzyka bankowego
2. Charakterystyka istotnych rodzajów ryzyka
  - 2.1. Ryzyko kredytowe
  - 2.2. Ryzyko płynności finansowej
  - 2.3. Ryzyko stopy procentowej
  - 2.4. Ryzyko rynkowe
  - 2.5. Ryzyko operacyjne
  - 2.6. Ryzyko braku zgodności
  - 2.7. Ryzyko kapitałowe
  - 2.8. Ryzyko trudno mierzalne
3. Proces zarządzania ryzykiem w świetle regulacji zewnętrznych
  - 3.1. Identyfikacja ryzyka
  - 3.2. Pomiar/szacowanie ryzyka
  - 3.3. Monitorowanie i raportowanie ryzyka
  - 3.4. Kontrola ryzyka
  - 3.5. Limity ostrożnościowe
1. System zarządzania ryzykiem w świetle regulacji zewnętrznych
2. Zadania i obowiązki Rady Nadzorczej w procesie nadzoru nad systemem zarządzania ryzykiem
3. Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka bankowego
4. Zarządzanie płynnością finansową w Systemie Ochrony
5. Monitorowanie i kontrola ryzyka w Systemie Ochrony

Regulacje prawne do omówienia:

1. Rozporządzenie (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych CRR,

2. Dyrektywa 2013/36/UE (CRD IV), ustawa prawo bankowe,
3. Ustawa prawo bankowe,
4. Ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
5. Ustawa o nadzorze nad rynkiem finansowym,
6. Ustawa o nadzorze makroostrożnościowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym.

Temat 5

Zadania i obowiązki Rady Nadzorczej w systemie kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym

1. System kontroli wewnętrznej w świetle regulacji zewnętrznych
2. Zadania i obowiązki Rady Nadzorczej w procesie nadzoru nad systemem kontroli wewnętrznej
3. Zadania i obowiązki Komitetu Audytu w procesie monitorowania skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej w banku
4. Realizacja funkcji kontroli w Banku
5. Funkcjonowanie komórki ds. zgodności
6. Realizacja audytu wewnętrznego w Banku Spółdzielczym będącym Uczestnikiem Systemu Ochrony
7. Współpraca Rady Nadzorczej z Zarządem i Radą Nadzorczą Spółdzielni Systemu Ochrony
8. Zadania i uprawnienia Zarządu i Rady Nadzorczej Spółdzielni Systemu Ochrony w świetle regulacji prawnych

Regulacje prawne do omówienia

1. Rozporządzenie (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych CRR
2. Dyrektywa 2013/36/UE (CRD IV)
3. Ustawa prawo bankowe
4. Ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających
5. Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego
6. Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (obowiązuje od 21.06.2017 r., art. 297 – powołanie Komitetu Audytu do 21.10.2017 r.)

Temat 6

Sprawozdanie finansowe banku spółdzielczego – dla członków Rad Nadzorczych pełniących funkcję członków Komitetu ds. Audytu

1. Komitet audytu w banku – zadania, organizacja.
2. Rola, zadania i odpowiedzialność audytora finansowego w banku.
3. Specyficzne cechy rachunkowości i sprawozdawczości bankowej.
4. Interpretacja sprawozdania finansowego banku („czytanie” bilansu, rachunku zysków i strat, informacji dodatkowej, rachunku przepływów pieniężnych, zmian w funduszach własnych).
5. Kluczowe wskaźniki finansowe w bankach (wypłacalność, płynność finansowa, rentowność, jakość aktywów itp.)

Regulacje prawne do omówienia

1. Ustawa z dnia 11.05.2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
2. Ustawa z dnia 29.09.1994 o rachunkowości (z późn. zm.).
3. Uchwała nr 368/2008 KNF w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności.
4. Uchwała nr 76/2010 KNF z dnia 10 marca 2010r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Temat 7

Analiza portfela kredytowego – dla członków Rad Nadzorczych

1. Portfel kredytowy banku:
  - a) zasady dywersyfikacji a zarządzanie ryzykiem kredytowym
  - b) ograniczenia ustawowe dotyczące dywersyfikacji portfela kredytowego
  - c) system rezerw celowych w banku
  - d) znaczenie zabezpieczeń prawnych
  - e) elementy procedury kredytowej
2. Zarządzanie ryzykiem płynności banku
  - a) definicja i istota płynności finansowej banku
  - b) miary kwantyfikacji poziomu ryzyka płynności finansowej
  - c) wybrane zasady zarządzania ryzykiem płynności finansowej
3. Wypłacalność banku:
  - a) ryzyko kredytowe a wypłacalność
  - b) istota zarządzania adekwatnością kapitałową banku

Regulacje prawne do omówienia:

1. Rekomendacja P KNF dotycząca zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków.
2. Uchwała nr 368/2008 KNF w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności.
3. Uchwała nr 59/2013 KNF w sprawie wydania Rekomendacji T dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.
4. Rekomendacja S KNF dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi.
5. Uchwała nr 76/2010 KNF z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.
6. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Profesjonalizm i partnerstwo

Szkolenie dla członków Rad Nadzorczych Banków Spółdzielczych trwa osiem godzin i przeprowadzane jest w ciągu jednego dnia. Zapisy oraz zapytania o szczegółowy program można uzyskać, kontaktując się z pracownikami BODiE:

Biuro Szkoleń i Rozwoju:

Katarzyna Stempel

M. +48 698 990 388

E. k.stempel@bodie.pl

T.: +48 61 42 37 202

F.: +48 61 42 37 109

E.: poznan@bodie.pl

Poznań, 61-725, ul. Mielżyńskiego 20

Justyna Urbańska

M. +48 602 120 994

E. j.urbańska@bodie.pl

T.: +48 52 32 35 265

F.: +48 52 32 89 252

E.: bydgoszcz@bodie.pl

Bydgoszcz, 85-950, ul. Chodkiewicza 89-91

Joanna Szafranowska

M. +48 608 386 349

E. j.szafranowska@bodie.pl

T.: +48 22 20 83 882

F.: +48 22 83 69 962

E.: warszawa@bodie.pl

Warszawa, 01-258, ul. Wolska 191 (Hotel Colibra)

Joanna Benyskiewicz
Renata Błaszak
Czesława Kosturek
dr Zygmunt Miętki
Anna Narloch
Wojciech Pietrzykowski

RADA NADZORCZA W BANKU SPÓŁDZIELCZYM

Formularz zamówienia książki:

Rada Nadzorcza w Banku Spółdzielczym

J. Benyskiewicz, R. Błaszak, Cz. Kosturek, Z. Miętki, A. Narloch, W. Pietrzykowski

---

Dane do wystawienia faktury VAT:

Pełna nazwa:

adres:

NIP:

osoba do kontaktu:

telefon:

e-mail:

- ilość zamawianych książek: _____

adres na jaki ma być wysłane zamówienie: _____

informacje dodatkowe dotyczące wysyłki:

- adres e-mail na jaki ma być wysłany ebook: _____

Upoważniamy Bankowy Ośrodek Doradztwa i Edukacji Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu (61-725), ul. Mielżyńskiego 20 do wystawienia faktury bez podpisu odbiorcy.